

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. maj 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Christian Hesthaven
Sagsnr.: 2012-0030-0745
Dok.: 426996

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 700 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Stine Brix (EL).

Morten Bødskov

/

Jens Teilberg Søndergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 700 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes be- eller afkræfte at amerikanske myndigheder, med eller uden hjemmel i USA Patriot Act, kan få udleveret data om danske borgere, som behandles af en amerikansk ejet virksomhed, f.eks. CSC, på vegne af danske myndigheder som f.eks. Politiet, SKAT eller CPR, uanset om der er indgået en databehandlingsaftale mellem den amerikanske ejede virksomhed og den danske myndighed og hvad denne aftale måtte indeholde, og derudover be- eller afkræfte at dette kan ske uden inddragelse af en dansk domstol, samt at de amerikanske myndigheder kan forbyde den amerikanske ejede virksomhed at gøre den danske myndighed opmærksom på, at der er blevet udleveret data?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet om en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”2.1. I den anledning kan Datatilsynet oplyse, at EU-Kommissionen i et svar af 23. august 2011 til Europa-Parlamentet har udtalt sig om spørgsmålet om håndhævelse af reglerne i Patriot Act over for enheder etableret i EU. Af Kommissionens svar fremgår følgende:

“The United States (US) Patriot Act of 2001 establishes a wide range of measures for US competent authorities in the fight against terrorist acts. Amongst other things, the US Patriot Act gives US law enforcement and intelligence agencies greater powers to access personal data and to engage in surveillance activities. In this regard, measures such as a court order from the Foreign Intelligence Surveillance Court for production of information (provided in Section 215) or a ‘national security letter’ issued by the Federal Bureau of Investigation (FBI) (provided in Section 505) can be issued upon a US established legal entity. A legal entity established under US law is subject to US law, including such court orders or ‘national security letters’ that might request production of information or evidence on specific persons or facts related to a particular counterterrorism investigation.

However, in accordance with international public law, and in the absence of a recognised jurisdictional link, a foreign law or statute cannot directly impose legal obligations on organisations or undertakings established in a third country regarding the activities performed within the territory of that third country. In order to give effect to the different legal obligations provided by the US Patriot Act on legal entities established in the EU, it would be necessary that they are imposed by an EU legal instrument or a Member State’s legal instrument which respects its obligations under EC law, including data protection principles.

The Commission attaches the utmost importance to the fundamental rights to freedom of expression, respect for private and family life and personal data protection, which are applied in the EU without discrimination on the basis of nationality, citizenship or place of residence.

The Commission's upcoming proposals for reform of the EU data protection framework will therefore particularly focus on the challenges posed by globalisation and modern technologies."

Svaret fra EU-Kommissionen er tilgængeligt på følgende hjemmeside: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2011-006901&language=DA>.

Datatilsynet forstår svaret således, at amerikanske myndigheder ikke kan kræve oplysninger udleveret fra virksomheder i Danmark alene under henvisning til reglerne i den amerikanske Patriot Act.

Virksomheder i Danmark vil efter Datatilsynets vurdering således kun kunne udlevere personoplysninger til amerikanske myndigheder, hvis de er *berettigede* hertil efter reglerne i persondataloven, eller de har *pligt* hertil efter anden lovgivning, der gælder i Danmark.

2.2. Datatilsynet kan i den forbindelse oplyse, at persondatalovens kapitel 4 indeholder regler for, hvornår der må ske behandling, herunder videregivelse, af personoplysninger omfattet af lovens anvendelsesområde.

Udlevering af personoplysninger skal således som udgangspunkt ske under iagttagelse af reglerne i persondatalovens kapitel 4 og vil kun kunne finde sted, hvis betingelserne heri er opfyldt.

Persondatalovens generelle regler kan imidlertid være fraveget ved regler i anden lovgivning, eksempelvis på områder, som ikke er omfattet af databeskyttelsesdirektivets anvendelsesområde. Det kan således følge af en specifik regulering, at personoplysninger kan – eller skal – udleveres i videre omfang end det, som umiddelbart ville være muligt efter persondatalovens regler.

3. Af persondataloven følger endvidere, at personer, virksomheder m.v., der udfører arbejde under den dataansvarlige eller databehandleren, og som får adgang til oplysninger, kun må behandle disse efter instruks fra den dataansvarlige, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov.

Hvis en databehandler i Danmark disponerer over personoplysninger, som virksomheden ligger inde med på vegne af danske myndigheder eller virksomheder, vil databehandleren der-

ved kunne siges at have påtaget sig rollen som selvstændigt dataansvarlig.

Bl.a. i lyset af det ovennævnte svar fra EU-Kommissionen vurderer Datatilsynet umiddelbart, at et krav om udlevering til amerikanske myndigheder begrundet i Patriot Act ikke i sig selv indebærer hjemmel til udlevering efter persondataloven. Hvis ikke der foreligger en hjemmel i dansk lovgivning til udleveringen, herunder eventuelt en retskendelse, kan den danske databehandlers udlevering af oplysninger efter omstændighederne udgøre en overtrædelse af persondataloven.”

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets besvarelser af 23. maj 2011 af spørgsmål nr. 286 og 287 (Alm. del) samt af 14. juni 2011 af spørgsmål nr. 933 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.